

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תה"ס 42509-09-11

תמ"ש 42521-09-11

תה"ס 31837-10-11

בפני: כב' השופטת ענת אלפסי

התובע/הנתבע

האב

הנתבעת/התובעת

האם

פסק דין

שלוש תובענות נולדו לאחר שהגיעו הורי הקטינה להסכם שקיבל תוקף של פסק

דין:

האב תובע ביטול ההסכם ולחלופין הפחתת המזונות, בעוד האם תובעת אכיפת

הסדרי הראיה.

רקע והליכים קודמים:

1. הצדדים נישאו ביום 2003 ומנישואיהם אלה נולדה ביום... 2007 ביתם הקטינה.

חייהם המשותפים נקלעו למשבר וביום 10/3/11 הגישה אם הקטינה שלוש תובענות: האחת לקבלת משמורת, השניה למזונות הקטינה והשלישית לחלוקת הרכוש המשותף.

2. ביום 30/3/11 אושר בבית משפט זה **הסכם** אליו הגיעו הצדדים, ואלה עיקריו:

א. משמורת הקטינה תהא לאימה, תוך קיום מפגשים עם אביה על פי תיאום בין ההורים ובהעדר הסכמה פעמיים בשבוע ובשבתות אחת לשבועיים;

ב. מזונות הקטינה, בהם יישא האב, יעמדו על 3,500 ₪ לחודש, וכן מחצית הוצאות רפואיות חריגות, מחצית הוצאות חינוך חריגות, מחצית חוג ומחצית קייטנה.

ג. זכויות האיש בדירת המגורים המשותפת יעברו לאשה ללא תמורה, ובכך יצא חובת סיפוק מדורה של הקטינה. בתשלומי המשכנתא יישא האיש למשך שישה חדשים לאחר הגירושין וממועד זה ואילך תישא בהם האשה.

ד. הזכויות הפנסיוניות שצבר האיש ממקום עבודתו יישארו בבעלותו.

ה. חסכון משותף יחולק בשווה בין הצדדים, וכך גם שתי מכוניותיהם.

ו. הצדדים יתגרשו בהסכמה.

הסכמות אלה קיבלו תוקף של פסק דין ושלוש התובענות נסגרו. מאולם בית המשפט יצאו הצדדים לבית הדין הרבני והתגרשו עוד באותו

יום.

3. לא חלפה מחצית השנה וביום 20.9.11 הגיש **אבי הקטינה** שתי תובענות:

האחת - לביטול הסכם גירושין (בתמ"ש 42521-09-11) בטענה כי הוטעה לחשוב שב"כ האשה מייצג גם אותו, וכי תנאי ההסכם מקפחים באופן חריג;

השניה - להפחתת גובה החיוב במזונות (בתמ"ש 42509-09-11) בטענה כי מאז נחתם חל שינוי נסיבות קיצוני: מצבו הכלכלי הורע בשל פיטוריו, מצבה של אם הקטינה השתפר משמעותית וצרכי הקטינה הצטמצמו באופן ניכר.

בסמוך להגשת כתבי ההגנה מטעמה, הגישה **אם הקטינה** תביעה לאכיפת הסדרי הראיה ולמתן צו מניעה שיאסור ביקור הקטינה שלא במועדים שנקבעו (בתמ"ש 31837-10-11).

4. במקביל, נישא האיש לאחרת וביום 2012 נולדה לו בת נוספת. משכך, עתר **לתיקון כתב התביעה** בטענה כי מצבו הכלכלי נעשה דחוק עוד יותר. האשה התנגדה לתיקון, אך בהחלטה מנומקת נקבע כי ניתן לתקן את כתב התביעה וכך נעשה.

5. במסגרת ההליכים המקדמיים עתר האב **להפחתת זמנית של דמי המזונות**. הואיל ועלות מסגרת החינוך היתה נמוכה משמעותית, הופחת הסכום הכולל

ב - 700 ₪ לחודש, והועמד על 1,800 ₪ לחודש, בגין התקופה המתחילה ביום 1.9.11 (פתיחת שנה"ל).

בהמשך ביקש הפחתה נוספת בגובה החיוב, בשל מצבו הכלכלי הדחוק, אך לאור תנועות ההפקדה הרבות בדפי הבנק נקבע כי הדבר יתברר במסגרת ההוכחות.

6. לשם בירור התובענות התקיימו שלושה דיוני הוכחות, בהן העידו, בנוסף לאיש ולאשה (הורי הקטינה) גם אחיו של האיש, אימו, רעייתו החדשה, גיסו, הפסיכולוגית שבדקה את הקטינה ואף נציגת הפרקליטות בעניין תלונה שהוגשה במשטרה כלפי האיש. ב"כ הצדדים סיכמו טענותיהם בכתב ולאחר הגשת הסיכומים הוגשה בקשה לצרף כראיה כתב אישום שהוגש כלפי האיש בגין תלונה שהגיש כלפיו מעסיקו הקודם. הבקשה נדחתה בשל חוסר רלוונטיות, כפי שנקבע בהחלטה נפרדת. כעת בשלה השעה לבירור התובענות, באופן הבא: תחילה תתברר התביעה לביטול ההסכם. ככל שיבוטל - לא יהיה טעם בבירור התביעות הנוספות. היה ולא יבוטל - יידונו גם שני התובענות הנוספות.

תביעת האב לביטול ההסכם (תמ"ש 42521-09-11)

7. טענותיו העיקריות של התובע:

התובע טוען כי ההסכם נחתם תחת לחץ, מבלי שהבין משמעות מחוייבותו על פיו; לטענתו, האשה ובא כוחה יצרו אצלו את הרושם לפיו בא כוחה מייצג גם אותו, מבלי שידע דבר אודות התובענות שהגישה כנגדו, ומעולם לא נמסרו לו;

עוד טוען כי ב"כ האשה הציג בפניו מצג לפיו התנאים שנקבעו בהסכם הם המקובלים בענייני משפחה: מקובל כי הדירה תישאר לאשה ולילדים ומקובל כי סכום המזונות יעמוד על שליש מגובה ההכנסה של האב. האמין לו ועל כן הסכים.

התוצאה היא כי חתם על הסכם שתוצאותיו טובות מאלה שדרשה רעייתו דאז בכתבי תביעתה ותנאיו מקפחים אותו: גם ויתר על מחצית הדירה, גם חוייב במזונות בגובה 3,500 ₪ לחודש בצירוף המחציות וגם נדרש לשאת במשכנתא לשישה חדשים.

לטענתו, מדובר בהסכם שנחתם בטעות, תוך הטעיה, ועל כן יש לבטלו. בסיכומים טוען כי הוכיח מלוא טענותיו תוך הפניה לעדויות. בנוסף, טוען לביטול בשל עושק, אלא שטענה זו אינה נזכרת בכתב התביעה, והיא בגדר הרחבת חזית אסורה.

8. טענותיה העיקריות של הנתבעת:

לטענתה, ההסכם נחתם על פי רצונו של האיש והתנאים שהכתיב, ולאחר שעייין בו והעיר הערותיו, ללא כל לחץ. התובע היה בן הזוג הדומיננטי והמפרנס והיא היתה בת הזוג הפאסיבית שנאלצה להיכנע לו. תחילה מדובר היה בהסכם שלום בית ולחלופין גירושין, אך הוא זה שביקש לשנותו ולהפכו להסכם גירושין בלבד, וכך היה;

לשיטתה, האיש הוא שרצה מאוד לסיים העניין על מנת שהנתבעת לא תחשוף מלוא נכסיו ולא תגלה כי מנהל רומן עם אחרת. הוא שמיהר להתגרש בו ביום, ואף עשה כן.

טוענת כי מעולם לא נוצר כלפי האיש מצג לפיו בא כוחה מייצג גם אותו. מראש ידע כי כך פני הדברים, היא אמרה לו מפורשת שהוגשו כנגדו כתבי תביעה. גם בדיון בבקשה לאישור הסכם ציין בא כוחה מפורשות כי מייצג רק אותה. האיש נשאל האם ההסכם מקובל עליו, השיב בחיוב וציין כי עיין בו בביתו.

תנאי ההסכם סבירים ותואמים את רצון האיש: הוא זה שהציע להשאיר לה ולקטינה את הדירה, היא מצידה ויתרה על תשלום בגין מדור לקטינה, אך נטלה על עצמה את תשלומי המשכנתא (למעט בששת החדשים הראשונים).

בנוסף, ויתרה על חלקה בזכויות הסוציאליות שצבר במקום עבודתו, על הציוד שלקח עימו (מכשירי האזנה ומצלמות, בשווי עשרות אלפי ₪) ואף ויתרה על כתובתה (עיקר ותוספת). סכום המזונות שנקבע תואם את הכנסתו הגבוהה מאוד בשעתו (כ - 50,000 ₪ לחודש), ואת צרכי הקטינה.

טוענת כי בפועל אינו עומד בהסכם: אינו פוגש בקטינה כנדרש, ואינו משלם מלוא המזונות, שכן מסתפק בסכום הבסיסי ואינו מוסיף המחציות.

עוד טוענת כי התביעה הוגשה בשיהוי, בניגוד להוראות חוק החוזים (סעי' 20 וסעי' 8) הדורשים ביטול תוך פרק זמן סביר.

בסיכומים חוזרת על טענותיה תוך הפניה לעדויות. טוענת כי אין כל יסוד לטענת הטעות וההטעה, הואיל ולכל היותר מדובר בטעות בכדאיות העסקה.

9. ביטול הסכם - המסגרת הנורמטיבית:

הלכה פסוקה היא לפנינו כי הסכם אשר קיבל תוקף של פסק דין ממזג בתוכו שתי תכונות: זו של הסכם וזו של פסק דין. כפילות זו משליכה על אופן ביטולו של הסכם כזה שחלות עליו הן דרישה של דיני חוזים והן דרישות דיוניות הנוגעות למעמדו כפסק דין.

ר' ע"א 442/83 קס נ' קס, פ"ד לח (1) 767, עמ' 771-770;
ע"א 9318/08 שובל נ' גרי אלכסנדר, פ"ד נט (1) 828, מפי כב' השופט רובינשטיין;

תמ"ש (חי) 24962/98 י.ק. נ' ג.ק., מפי כב' השופטת צילה קינן.

עוד נקבע כי תקיפת הפן ההסכמי שבהסכם שקיבל תוקף של פסק דין, גם אם מאפשרת הגשת תביעה חדשה, על פי עילות מדיני החוזים, כגון טעות או הטעה, מסוייגת היא:

“אף שניתן לבטל הסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין אם נפל פגם בכריתתו, על בית המשפט לנהוג משנה זהירות בעניין

זה ולהשתכנע כי קיימים טעמים כבדי משקל המצדיקים את הביטול. זאת בשל החשיבות הרבה שיש לייחס לערך סופיות הסדר הפשרה כמסיים את הסכסוך בין הצדדים"

ר' דברי כב' השופטת בן פורת ב- ע"א 359/85 קוד' נ' קוד' (לט 3, עמ' 421) וכן ע"א 11750/05 שמר נ' בנק הפועלים (15.11.07, פורסם במאגרים משפטיים).

להלן הוראות חוק החוזים, (חלק כללי) התשל"ג-1973 לגבי עילות הביטול הנטענות:

טעות (סעיף 14)

- (א) " מי שהתקשר בחוזה עקב טעות וניתן להניח שלולא הטעות לא היה מתקשר בחוזה והצד השני ידע או היה עליו לדעת על כך, רשאי לבטל את החוזה.
- (ב) מי שהתקשר בחוזה עקב טעות וניתן להניח שלולא הטעות לא היה מתקשר בחוזה והצד השני לא ידע ולא היה עליו לדעת על כך, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הצד שטעה, לבטל את החוזה, אם ראה שמן הצדק לעשות זאת; עשה כן, רשאי בית המשפט לחייב את הצד שטעה בפיצויים בעד הנזק שנגרם לצד השני עקב כריתת החוזה.
- (ג) טעות אינה עילה לביטול החוזה לפי סעיף זה, אם ניתן לקיים את החוזה בתיקון הטעות והצד השני הודיע, לפני שבוטל החוזה, שהוא מוכן לעשות כן.
- (ד) "טעות", לענין סעיף זה וסעיף 15 - בין בעובדה ובין בחוק, להוציא טעות שאינה אלא בכדאיות העסקה.

הטעיה (סעיף 15):

"מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעיה שהטעהו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לעניין זה, "הטעיה" - לרבות אי-גילויין של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן".

עושה (סעיף 18)

"מי שהתקשר בחוזה עקב ניצול שניצל הצד השני או אחר מטעמו את מצוקת המתקשר, חולשתו השכלית או הגופנית או חוסר נסיונו, ותנאי החוזה גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל, רשאי לבטל את החוזה".

ההלכה הפסוקה קובעת כי ההבדל בין סעיף 14(א) לבין סעיף 14(ב), מסביר את תוצאתן השונה של עילות הביטול שבסעיפים אלה. רק מי שטעותו היתה ידועה לצד השני זכאי לבטל בעצמו את החוזה, בעוד שמי שטעותו לא היתה ידועה לצד השני תלוי בעניין הביטול בהפעלת שיקול דעתו של ביהמ"ש. בהתקיים כל היסודות האלה קמה זכותו של הטועה לבטל את החוזה ר' פרופ' גבריאלה שלו, דיני חוזים - החלק הכללי, תשס"ה 2005 בעמ' 282-285.

שאלת הטעות ו/או ההטעיה הינה שאלה שבעובדה ועל הטוען לה לבסס את התשתית העובדתית לכל אחד מתנאי הסעיפים. **החובה להוכחת הטעות והקשר הסיבתי שבין הטעות לבין ההתקשרות בהסכם, או ההטעיה - מוטלת, אפוא, על שכס התובעת.**

ר': ע"א 1581/92 ולנטין נ' ולנטין, פ"ד מט(3), 441;

ע"א 690/88 רובין נ' רובין, פ"ד מד(3), 462;

ע"א 280/87 קופלמן נ' בינקין, פ"ד מג(2), 753.

בעילת ההטעיה אין דרישה ליסודות הטעות ואולם קיימת דרישה שהטעות תתקיים עקב הטעיה שנגרמה ע"י הצד שכנגד. מקובל לראות בעילת ההטעיה

כנושאת "קשר סיבתי כפול" בין הטעות להתקשרות בחוזה ובין ההטעיה לבין הטעות.

ר' ספרה של פרופ' גבריאלה שלו, שם בעמ' 314.

מכל מקום טעות בכדאיות העסקה, אינה מקימה עילת ביטול, לא בשל הטעות ולא בשל הטעיה, וזאת על פי הוראת סעיף 14 (ד) לחוק החוזים.

10. שאלה ראשונה: האם טעות עמדה ביסוד ההתקשרות?

האם ב"כ האשה הציג עצמו כמייצג שני הצדדים ויצר מצג שגוי לגבי המצב המשפטי?

האיש, בעדותו, טען בלהט שב"כ האשה הציג עצמו כמייצג את שני הצדדים (עמ' 22)

וכי מסר לו כי מקובל להעביר את הדירה לאשה ולקטינים ולשלם מזונות בגובה שליש המשכורת (עמ' 21)

האשה העידה כי היחסים בינה לבין האיש נעשו עכורים לאחר לידת הקטינה. התרחק ממנה ואמר כי אינו אוהב אותה וספק אם אי פעם אהב אותה. אמר שרוצה להתגרש והיא נפגעה. אמר לה שתחפש עו"ד. לפיכך פנתה לעו"ד ב והוכנו התביעות. לאחר מכן, פנה אליה בעלה (התובע) פעם נוספת, אמר לה שוב שתפנה לעו"ד, על כך השיבה לו שיש לה עו"ד אשר הכין תביעות והציע לסיים העניין בדרכי שלום. לטענתה, התובע אף ידע כי משלמת לעורך הדין (עמ' 40 ש' 26-27).

עוד טוענת כי התובע עצמו הציע לוותר על הדירה ולתת לה 3,000 ₪ לחודש בצירוף חצי שנה של תשלומי משכנתא. לפיכך, שוחחה עם עורך הדין והביאה הביתה טיוטת הסכם לשלום בית ולחלופין גירושין. התובע עיין בו, העיר הערותיו, ורק לאחר מכן נפגשו שניהם אצל עורך הדין. בפתח הפגישה הודיע כי אינו מעוניין בשלום בית ועל כן ביקש למחוק את המילים "שלום בית" מכותרת ההסכם ולהסתפק בהסכם גירושין. (עמ' 39 ש' 2-18).

אחיו של האיש לא ידע למסור פרטים מדוייקים, וכלל עדותו הינה עדות מפי דבריו של האיש. עם זאת, מודה שעיין בהסכם יחד עם אחיו (עמ' 62 ש' 4-6)

אימו של האיש הודתה בעדותה כי ידיעותיה הן מכלי שני בלבד (עמ' 69 שורות 14-11)

ש. איך את כל מה שפירטת פה את יודעת, האם היית נוכחת בפגישות?
ת. אני מכירה את התגלגלות העניינים מפיו של האב שסיפר איך הוא התנהל אחרי שהוא התנהל לצערי..... מקור הידיעה הוא הדברים של האב.

הגיס ליאור אליהו מסר עדות דומה (עמ' 77), אך שוב מדובר בעדות שמיעה.

בעניין מסירת כתבי הטענות, תקנה 475א (א) (2) לתקנות סדר הדין האזרחי, סד"א, התשמ"ד - 1984, קובעת כי קיימת חובה מסירה של כתב בי דין תוך 5 ימים ממועד הגשתו לבית המשפט. אין חולק כי בעניין שלפנינו מסירה שכזו לא בוצעה, וזאת בניגוד להוראות החוק. יחד עם זאת, תוצאתה של העדר המסירה אינה אינדיקציה להעדר ידיעתו של המשיב על כך שהוגשו כתבי טענות כלפיו. כידוע, כלל הידיעה גובר על כלל ההמצאה.

בעניין הידיעה בדבר הייצוג, עיון בפרוטוקול הדיון בבית המשפט, מעלה כי האיש ידע היטב שעורך הדין אשר הופיע באולם אינו מייצג אותו, כי אם את רעייתו בלבד, ואף היה מודע היטב לכך שתנאי ההסכם עולים על המקובל, כפי שיפורט להלן.

טרם יובאו פרטי הדברים מצאתי לנכון לציין כי הליך של אישור הסכם בבית המשפט לענייני משפחה איננו הליך טכני. בית המשפט בוחן מיזמתי את עניין הייצוג, את הבנת ההסכם ואת סבירותו, כאשר במידת הצורך נערכים תיקונים בכתב יד, בגוף ההסכם. ישנם מקרים בהם ההסכם איננו מאושר ובעל הדין שאינו מיוצג מופנה לקבלת ייצוג. ישנם אף מקרים בהם נדרש תסקיר עו"ס לסדרי דין טרם אישור ההסכם.

בעניין שלפנינו, עיון בפרוטוקול הדיון מיום 30.3.11 בתמ"ש 20211-03-11
(עמ' 1-4) מעלה את הדברים הבאים:

בפתח הדיון הודיע ב"כ האשה: "אני מייצג את התובעת" (עמ' 1 ש' 18).
הכרזתו זו של עו"ד ב לא זכתה לכל הערה מצידו של התובע במהלך אישור
ההסכם.

כאשר פניתי אל האיש עצמו על מנת לברר עמדתו, הודיע:

"ההסכם משקף את רצוני."

ההסכם הועבר לעיוני מספר ימים טרם נחתם.

הערתי את הערותיי והחזרתי את ההערות לעו"ד ב.

לאחר שבית המשפט הסביר לי מהם כללי המזונות הרגילים,

אני מודיע כי למרות שהדבר ידוע לי אני מסכים לשלם מזונות

הקטינה עד גיל 21 בהתאם לאמור בסעיף 9 (א) להסכם."

גם בתום הקראת ההסכם נשאלו הצדדים ביזמת בית המשפט האם יש
בפיהם שאלות נוספות, והשיבו על כך בשלילה.

עיון בהסכם עצמו מעלה כי נרשמו על גביו הערות בית המשפט בכתב יד
(אותן אישרו הצדדים בחתימת ידם). הדבר נעשה תוך כדי הקראת ההסכם,
כדי למנוע אי הבנות.

כאן המקום לציין כי דיון זה זכור לי היטב. התובע הוא אדם צעיר ומרשים,
הופיע לדיון יחד עם הנתבעת בלבוש מוקפד, והשיב על שאלותי באופן השופע
בטחון עצמי. ניכר היה כי הוא מלא גאווה על כך שיש בידו לאפשר לביתו
הקטינה לשמור על רמת חיים גבוהה. מיד בתום אישור ההסכם דחק בב"כ
הנתבעת על מנת למהר ולהגיע לבית הדין הרבני.

גם במהלך דיוני ההוכחות שהתנהלו לפני, התרשמתי כי מדובר באדם מהיר תפיסה. תשובותיו היו מושחזות במידה, וניכר היה כי מדובר באדם שלא ניתן להוליכו שולל.

לפיכך, אם אמנם סבור היה עד מועד אישור ההסכם כי עורך הדין מייצג את שני הצדדים, ואם אי ידיעתה של עובדה זו היא בגדר טעות כה מהותית, מדוע לא נזעק כאשר הודיע ב"כ התובעת כי מייצג את התובעת בלבד? מדוע השיב בקור רוח כי ההסכם מקובל עליו, מדוע הסביר כי עיין בהסכם בביתו והעיר את הערותיו? לתובע הפתרוני.

נראה כי הסיבה לכך היא העובדה הפשוטה שידע מראש כי ב"כ הנתבעת מייצג רק אותה.

באשר לטענותיו לפיהן לו ידע את המצב המשפטי לאשורו לא היה מתקשר בהסכם, גם כאן קיים קושי לקבל את טענותיו. במישור הראיתי לא הובאה כל הוכחה לתוכן הדברים שלטענתו אמר לו ב"כ הנתבעת. לעומת זאת, פרוטוקול הדיון משקף היטב את ההסבר שניתן לתובע בעניין המקובל לגבי מזונות הקטינה, והוא אישר זאת בראש מורם.

המסקנה היא כי האיש לא עמד בנטל הנדרש על מנת להוכיח כי נוצר כלפיו מצג שגוי בעניין הייצוג ובעניין המצב המשפטי ועל כן אין מקום לקבל טענתו זו.

11. שאלה שניה: האם היה האיש נתון בלחץ לקראת חתימת ההסכם ואישורו?

בתסקיר העו"ס מיום 4.4.12 מתוארת מערכת היחסים בין הצדדים כך :

"... (האם) יותר חשה כמו ביתו הקטנה, לא הרגישה אשה אלא ילדה. מתארת את האב כאדם "קר כקרח" ללא כל מגע פיזי, ללא חיבוק, אשר ניווט אותה ואמר לה מה לעשות לאורך כל חיי הנישואין... האב אומר כי הגיע למסקנה שנישואיהם מהווים שקר ממושך, המבוסס על

תלות ולא אהבה. נראה כי שניהם חשו שלא ניתן להמשיך בצורה זו יותר... מדובר בזוגיות שהיתה מבוססת על יחסי תלות, יחסי הורה ילד יותר מבני זוג שותפים...."

מעדויות הצדדים עולה כי האשה סבלה מחרדות עוד כשהכירו. האשה השתחררה כחמישה חודשים קודם לתום שירותה הצבאי נוכח מצבה הרפואי. במהלך הנישואין ניסו הצדדים טיפולים שונים ומגוונים והאשה אף הסתייעה ועדיין מסתייעת בטיפול תרופתי לשם שיפור מצבה. האיש היה זה שסייע לה באיזון מצבה הרגשיוהיה הצד הדומיננטי במערכת היחסים ביניהם. כפי שצויין לעיל, הדבר ניכר היה אף במועד אישור ההסכם, כמו גם רצונו להגיע מיד לאחריו לבית הדין הרבני.

נוכח האמור לעיל, אין מקום לקבל טענתו לפיה היה נתון תחת לחץ בעת אישור ההסכם.

12. שאלה שלישית: האם תנאי ההסכם גרועים במידה בלתי סבירה מן המקובל?

שאלה זו תלויה, בעיקרה, במצבם הכלכלי של הצדדים. אין חולק כי בתקופת אישור ההסכם עבד האיש בחצרו של הרב א (המכונה "X") והשתכר יפה.

האיש עצמו, בכתב התביעה להפחתת מזונות הפנה התובע לטענת הנתבעת לפיה בתקופה זו השתכר כ - 50,000 ₪ לחודש. בעדותו טען כי כאשר עבד אצל הרב הכנסתו עמדה על 12,000 ₪ לחודש בממוצע: 8,500 בתלושים ועוד מתנות בין 1,000 ₪ ל 6,000 ₪ לחודש (עמ' 20 ש' 21-23).

במסגרת עבודתו זו, הגיעה לחדיו קופסא נאה ובתוכה סכום של \$200,000 במזומן באות הוקרה על עסקת נדל"ן שביצע אוד האוליגרכים שפנהב א (עמ' 12 ש' 9-16). באמצעות סכום זה, רכש את דירת המגורים של הצדדים.

האשה העידה הבית היה מרוהט בכל טוב, מכשירי טלוויזיה 42 אינץ' בכל חדר, מערכת סלון יוקרתית להם ולהוריו, שפע מכל סוג (עמ' 37 ש' 19-28).

אחיו של האיש נשאל על ביתם של הצדדים והעיד (עמ' 58 ש' 20-24):

" בפעמים האחדות שהגעתי להאב ולהאם אשתו דאז
ראיתי פאר והמון פינוקים שהאב העניק לאשתו האם,
בית שנראה מצויין, צבוע בצבעי פאר מאוד ספציפיים,
יקרים, הכל מאוד מדוגם, ספות מעור, שירותים
מקורצפים וכל דבר במקומו, כל מה שהאם רצתה
שיספקו לה היא קבלה."

האשה טוענת כי בנוסף לעבודתו אצל הרב, פיתח עסק עצמאי של שיווק מוצרים שרכש באמצעות האינטרנט, באופן הבא: האיש היה רוכש רכש עשרות מוצרים ב- אי.ביי, היא היתה אורזת אותם יפה והוא היה מוכר אותם. במחסן היה מלאי של מחשבים וציוד האזנה, אותו אומדת בעשרות אלפי ₪ (עמ' 46 ש' 25 עד עמ' 27 ש' 11). יצויין כי לא הומצאה כעל אסמכתרא לעניין זה. האיש הודה בהזמנות באינטנט, אך לא לצרכי מסחר.

גיסו של האיש אף הוא העיד כי התובע עוסק במכירות דרך האינטרנט, לרבות מצלמות ומכשירי האזנה ואף הציע לו שותפות (עמ' 76 ש' 21-26). בנוסף, העיד שהאיש ביקש ממנו לקבל 60,000 ₪ ולהעביר לו חזרה אותו סכום במזומן, כאשר אין מדובר בהלוואה אלא במשיכת כספים סיבובית כלשהיא. (עמ' 78 ש' 18 עד עמ' 69 ש' 27).

נוצר הרושם, כי התובע הוא איש עסקים מתוחכם, אשר ידע לנצל יפה כל מצב בו נמצא כדי לעשות לביתו.

במצב דברים זה, הסכם לפיו הבית יישאר לרעייתו ולילדת, ויספק את מדורה, הוא סביר ואף מקובל. זאת, בעיקר כאשר הנתבעת ממשיכה לשאת בתשלומי המשכנתא החדשיים (למעט ששת החדשים הראשונים בהם נשא התובע בתשלומים אלה).

ההוראה בהסכם הקביעה לפיה כאשר כלל הזכויות שצבר האיש ממקום עבודתו נותרות שלו (מבלי לחלקן) פועלת לטובתו, ויש בה כדי לאזן את ההוראה הקודמת בעניין הדירה.

ההוראה בהסכם לפיה האשה מוותרת על כתובתה במועד סידור הגט, אף היא פועלת לטובת האיש, בעיקר נוכח טענתה לפיה כבר באותה עת עמד בקשר עם אשה אחרת.

מכוניות הצדדים חולקו כך שכל אחד נותר הבעלים של המכונית בה השתמש, כמקובל.

החסכון הכספי שצברו הצדדים חולק ביניהם שווה בשווה, אף זאת כמקובל.

באשר לדמי מזונות, אותה עת נמצאה הקטינה במסגרת של גן אשר עלותו עמדה על 1,600 ₪ לחודש. משכך, חיוב בגובה 3,500 ₪ כאשר רמת החיים של הצדדים היא כה גבוהה, הוא סביר בנסיבות העניין.

הותרת החיוב בעינו עד גיל 21 אמנם חורג מן המקובל, שכן מגיל 18 או סיום התיכון אמור החיוב לעמוד על 1/3 החיוב הקודם, אך התובע נשאל מפורשות על עניין זה בדיון והשיב בחיוב, כפי שצויין קודם לכן.

המסקנה היא כי אין מדובר בהסכם בלתי סביר, אלא בהסכם הגיוני, בשים לב למצבם הכלכלי המבוסס של הצדדים אותה עת ולהוצאותיה הגבוהות של הקטינה אותה עת.

זאת ועוד, גם אם ניתן היה להגיע להסכם לפיו סכום המזונות החדשי נמוך יותר, לא מדובר היה בהפרש משמעותי, כי אם בהפרש שהוא בגדר "טעות בכדאיות העסקה". מצב דברים שכזה, אינו מצדיק ביטול ההסכם, על פי הוראת סעי' 14 (ד) לחוק החוזים, כפי שפורט לעיל.

13. התוצאה היא לא נפלה כל טעות ביסוד עריכת ההסכם, וכי תנאיו אינם בלתי סבירים. לפיכך, לא נתגבשה עילת הטעות וההטעיה, ואף לא עילת העושק להן טען התובע. משכך, התביעה לביטול ההסכם נדחית.

משבאנו לידי מסקנה זו, יש לבחון התביעה להפחתת גובה המזונות.

תביעת האב להפחתת דמי המזונות (תמ"ש 42509-09-11)

14. בהסכם שנחתם בין הצדדים (וקיבל תוקף של פסק דין) נקבע כדלקמן:

בסעיף 9:

האב ישלם למזונות הקטינה 3,500 ₪ לחודש בצירוף הפרשי הצמדה למדד. קצבת הילדים מטעם המוסד לביטוח לאומי תועבר לאם, בנוסף. מדור הקטינה יסופק מתוך חלקו של האיש בדירה, אשר הועבר לאם.

בסעיף 10 נקבע:

הסכום אינו כולל מחצית הוצאות רפואיות חריגות, מחצית הוצאות חינוך חריגות, (שיעורים פרטיים, טיולים, תנועות נוער, חוגים, קייטנות, רכישת ציוד לבית הספר, וכיו"ו) מחצית מעלות חוג אחד, מחצית מעלות קייטנה, מחצית שיעורי עזר ע"פ המלצת המורה, ואלה ישולמו בנוסף לדמי המזונות.

15. טענותיו העיקריות של התובע:

בפתח דבריו טען כי צרכי הקטינה מעולם לא נבחנו, ועל כן יש מקום לבחון אותם מחדש.

לחלופין טען כי קיים שינוי נסיבות מהותי, בכל אחד מן הרכיבים הצריכים לעניין:

הרכיב הראשון, הידרדרות מצבו הכלכלי: בשעת אישור ההסכם השתכר כ - 12,000 ₪ לחודש בעוד שכיום משתכר כ - 3,500 ₪ לחודש מעבודתו במשרה חלקית ועוד כ - 350 ₪ לחודש כמשגיח על בחינות בגרות. בנוסף, נולדה לו בת נוספת ועל כן הוצאותיו גדלו, כל שמצב הכלכלי נעשה דחוק עוד יותר.

הרכיב השני, שיפור מצבה הכלכלי של הנתבעת: בעת אישור ההסכם לא עבדה וכיום משתכרת כ- 6,000 ₪ לחודש, מנהלת שלושה חשבונות בנק ועל פי כרטיסי האשראי חיה חיי מותרות, לרבות ביגוד יוקרתי, קורס צלילה וקעקועים.

הרכיב השלישי, צמצום צרכי הקטינה: במועד אישור ההסכם נמצאה הקטינה בגן שעלותו 1,600 ₪ לחודש, בעוד במועד הגשת התביעה פחת ל-

1,000 ₪ לחודש ובהמשך עתידה להתחנך בגן עיריה ובבית הספר, בהם העלות היא זניחה.

בכתב התביעה טען כי צרכי הקטינה הינם 1,000 ₪, מהם יש להפחית תשלומי המל"ל. כך שהסכום הנותר הינו 800 ₪ לחודש. בסיכומים טען כי יש להעמיד את הסכום הכולל על 1,250 ₪ לחודש, הוא הסכום המינימלי שנקבע בפסיקה.

16. טענותיה העיקריות של הנתבעת:

בפתח דבריה טוענת כי אין כל מקום לפתוח מחדש הסכם שאושר לפני כשישה חדשים.
לחלופין, טוענת כי אין כל שינוי נסיבות המצדיק שינוי המזונות:

ראשית, מצבו הכלכלי של התובע אינו כה נואש: אין פער כה גדול בין הכנסתו הרשמית הקודמת (8,000 ₪) לבין הכנסתו הנוכחית (5,000 ₪). טוענת כי בפועל ההפקדות הרבות לחשבונו מלמדות על רמת חיים גבוהה משמעותית מזו המוצהרת על ידו.

כאן המקום לציין כי בעוד שבעניין ההסכם טוענת כי הכנסתו עמדה על כ- 50,000 ₪ ולכל הפחות על 12,000 ₪, הרי שבתובענה זו טוענת כי להכנסתו עומדת על 8,000 ₪.

העובדה שנולדה לו בת נוספת היתה צפויה, ועל כן אין בה כדי להשפיע את גובה החיוב.

שנית, מצבה שלה, אינו מזהיר כלל: היא אמנם החלה לעבוד כמזכירה בחברת נסיעות, אך שכרה הוא רק מעט מעל שכר המינימום ומסתכם ב- 4,500 ₪ לחודש בלבד.

שלישית, באשר לצרכי הקטינה, אלה לא השתנו משמעותית: הוצאות החינוך השתנו אך במעט ויוותרו דומות בשנים הקרובות. שינוי זה אינו מהווה עילה להפחתת גובה החיוב.

בכתב הגנה טענה כי כלל צרכי הקטינה עומדים כיום על 8,639 ₪ לחודש (!) ובסיכומים

טענה כי לא נחקרה על עניין זה, ועל כן יש לראות בסכומים ככאלה שהוכחו. כפי שיובהר להלן, לא כל הם פני הדברים.

17. הקטנת מזונות - המסגרת הנורמטיבית:

הלכה פסוקה היא לפנינו היא כי על מנת לבחון מחדש צרכי קטין שאושר בהסכם אשר קיבל תוקף של פסק דין, יש לברר האם חל שינוי נסיבות קיצוני.

עוד בע"א 363/81 פייגה נ. פייגה, פ"ד לו(3) 187, 188 נפסק:

" פסק דין למזונות אינו יוצר מחסום החלטי בפני התדיינות חוזרת, אלא ניתן לשוב ולפנות לביהמ"ש, בבקשה לעיון חוזר בפלוגתא פלונית בקשר למזונות, אך זאת בכפיפות לתנאי המפורש והדווקני, שחל שינוי מהותי בנסיבות. אין המדובר בשינוי של מה בכך...נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדין החוזר, כאמור, רק לאותם מקרים, בהם חל שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר...מבחינה זו, אין שוני בין פסק דין שהושג על יסוד הסכמה, לבין פסק דין שהכריע בפלוגתאות על יסוד הראיות "

בע"א 511/78 דלהרוזה נ. דלהרוזה, פ"ד לג(1) 449 נפסק כי **נטל ההוכחה** כי חל שינוי מהותי בנסיבות, מוטל על שכמי העותר לשינוי המזונות. לשם כך, עליו להוכיח את השוני בין המצב ששרר עת אושר ההסכם לבין המצב השורר במועד הגשת התובענה ובירורה.

בע"א 442/83 קס נ. קס, פ"ד לח(1) 767 נפסק כי התנאי הראשון לשינוי גובה החיוב הוא כי עקב שינוי הנסיבות, **לא יהיה זה צודק** להשאירו על כנו, או שאכיפתו תהא בלתי צודקת לחלוטין. ר' גם תמ"ש 13334-02-13 מאת כב' השופט שוחט (נבו) מיום 29/4/13.

במצב דברים זה, יש לבחון כל אחד מצלעות המשולש אשר לפיו נקבעים דמי המזונות, כפי שיפורט להלן.

18. צלע ראשונה: האם חלה הרעה קיצונית במצבו הכלכלי של אבי הקטינה?

כפי שפורט בהרחבה בפרק העוסק בתביעה לביטול ההסכם, בעת אישור ההסכם עבד התובע כשבע שנים אצל כב' הרב א והשתכר סכום שבין 50,000 ₪ לבין 12,000 ₪ לחודש, עסק ברכישת מוצרים דרך האינטרנט ושיווקם בארץ. בנוסף קיבל כמתנה מאחד מאנשי הרב בגובה \$ 200,000, באמצעותם רכש את דירתם הנאה של הצדדים.

בעת הגשת כתב התביעה טען כי פוטר מעבודתו אצל הרב א, בשל תלונת שווא שהגישה כלפיו הנתבעת. במועד מסירת עדותו החל לעבוד כטכנאי מחשבים של חברת בני עקיבא, אך במשרה חלקית בלבד (עמ' 14 ש' 18). במקביל, מחפש עבודה מכניסה יותר, הואיל וכיום עובד שש שעות ביום. כך, למשל, עובד כמשגיח על בחינות בגרות ועבד 18 שעות בקלפי של הבחירות האחרונות. הכנסתו הבסיסית כיום עומדת על כ - 3,500 ₪ לחודש (עמ' 31 - 33). יש להניח כי כש מוצא עבודות נוספות, משתכר כ- 5,000 ₪ לחודש.

הנתבעת טוענת כי על פי הכשרתו הינו טכנאי מחשבים, מנהל כספים, בעל הכשרה בהנהלת חשבונות (מעבודתו אצל הרב), בעל תעודת מחב' מייקרוסופט (עמ' 49 ש' 19-25), כך שפוטנציאל השתכרותו גבוה. דא עקא, כי אינו בעל תעודת בגרות, כפי שהעידה רעייתו (עמ' 72 לפרוטוקול).

רעייתו עובדת בחברה העוסקת במתן שירות לעמותות, ועל פי עדותו משתכרת בין 3,500 לבין 5,000 ₪ לחודש (עמ' 19). בעדותה שלה, מסרה נתונים דומים (עמ' 73).

התובע העיד כי התנהלותו הכספית נעשית באמצעות חשבון הבנק שלו, ממנו משולמים כלל החובות (לרבות המזונות) (עמ' 13 ש' 1-23). לחשבון בנק זה מופקדת הן משכורתו שלו, הן משכורת רעייתו, הן הלוואה שנטלה ומדי פעם סיוע כספי מהוריו (עמ' 17-18).

על מנת לאמת טענותיו הגישה אף רעייתו הנוכחית את דפי החשבון שלה לעיון בית המשפט בלבד. עינם בתנועות מעלה כי קיימת התאמה בין פעולות ההעברה מחשבונה לפעולות ההפקדה בחשבונו של התובע. תשובותיה על השאלות בעניין זה עלו בקנה אחד עם תשובות התובע (עמ' 73), אף שלא נכחה באולם הדיונים שעה שמסר את עדותו. בנוסף, הסבירה כי בשעתו נטלה הלוואה מחשבון הבנק שלה ואת הכספים העבירה לחשבון הבנק של התובע על מנת לאפשר ביצוע התשלומים, אלא שכיום עודנה חייבת כספים בגין הלוואה זו, ואינה מצליחה לפרעה (עמ' 74 שורה 5).

התובע מודה כי מסגרת האשראי שלו עומדת על כ - 20,000 ₪ עוד מהתקופה הקודמת בה עבד אצל הרב א (עמ' 16) אך הנתבעת עצמה הודתה כי גם מסגרת האשראי שלה עומדת על הסכום האמור, מאותה תקופה (עמ' 51 שורה 27), כך שמדובר בנתון אין בו ללמד על דבר.

התנועות בכרטיס האשראי של התובע עומדות על סכומים שונים, כאשר לעיתים קיימות הוצאות רבות יותר בסופרפארם בשל רכישת מוצרים לתינוקת, או הוצאה עבור רכישת ביגוד וכובעים באופן חד פעמי, לקראת השנה החדשה (עמ' 27 ש' 14-21, עמ' 28 ש' 1-4).

התובע הודה כי מבצע מדי פעם רכישות באתר EBAY בו ביצע רכישות גם בעבר. לקראת החתונה ביצע מספר רכישות עבור הבית, ובכך חסך מאות שקלים (עמ' 32 ש' 10-23). אין בכך כדי להוכיח טענת הנתבעת לפיה מנהל עסק נוסף באמצעות הזמנת מוצרים באינטרנט.

המסקנה העולה מן העדויות כי כי הכנסת התובע מעבודתו במשרה חלקית הינה כ - 3,500 ₪ לחודש, וכאשר מתווספות לכך העבודות הנוספות עולה הסכום ל - 5,000 ₪ לחודש. גם אם ימצא מקום עבודה קבוע, ללא תעודת בגרות, יש להניח כי שכרו יעמוד על 7,000 ₪ לחודש, לכל היותר. עדיין, מדובר בפער משמעותי וקיצוני לעומת מצבו הכלכלי כאשר עבד בלצרו של הרב א, שם השתכר בין 12,000 ₪ לבין 50,000 ₪.

19. האם עובדת היוולדה של ילדה נוספת לאבי הקטינה מהווה שינוי נסיבות קיצוני?

הלכה פסוקה היא לפנינו כי עניין זה לבדו, אינו מהווה שינוי נסיבות קיצוני. יחד עם זאת, מדובר בשיקול אשר יש להביאו במכלול השיקולים העומדים על הפרק.

ר' ע"א 381/86 אבין נ' אבין, (נבו).

עוד נפסק כי קיים הבדל בין הצטרפות ילד נוסף למשפחה, לבין הקמת תא משפחתי חדש, כאשר בכל מקרה במצב דברים זה יש לבחון את התא המשפחתי החדש בכללותו, לרבות הכנסת בן הזוג הנוסף.

ר' ע"א 552/87 ורד נ' ורד (פ"ד מב(3) 599).

בעניין שלפנינו התובע נישא זמן קצר לאחר גירושיו מהנתבעת, הקים תא משפחתי חדש, נולדה לו תינוקת ויש להניח כי ילדים נוספים יולדו בהמשך. עובדה זו, כאשר היא מתווספת לירידה המשמעותית בהכנסתו החדשית, מהווה נדבך נוסף לעול הכלכלי הכבד המוטל על התובע. יחד עם זאת, חזקה על התובע, אשר עיניו בראשו, כי ידע מראש שהקמת תא משפחתי חדש דורשת מימון, ועל כן נערך בהתאם. רעייתו אמנם עוהדת ומשתכרת בין 3,500 ₪ לבין 5,000 ₪ לחודש, אך עם זאת עליהם לשאת בדמי שכירות בגובה 2,800 ₪, לפרנס את ילדתם הקטנה ויש להניח כי בהמשך אף ילדים נוספים. הולדתו של כל ילד נוסף אינה עילה להפחתת גובה המזונות, אך עצם המעבר מתא זוגי לתא משפחתי הנדרש לפרנס ילדים הינו מעבר חד אותו יש להביא בחשבון בעת קביעת מצב הכלכלי של אדם.

20. צלע שניה: האם חל שינוי נסיבות קיצוני לטובה במצבה הכלכלי של אם

הקטינה?

כאשר חיו הצדדים יחדיו, עבדה הנתבעת בהכנת תכשיטים. לטענתה השתכרה 400 ₪ - 500 ₪ לחודש(עמ' 46 ש' 21-22). כיום, עובדת כמזכירה בחברת א.א. קאר סנטר. קודם לכן עבדה בחברת ירון בר הסעות. (עמ' 48 ש' 5-15). עיון בתלושי שכר שהגישה מעיד כי הכנסתה נטו עומדת על 5,030 ₪ לחודש בממוצע.

עיון בתנועות כרטיס האשראי מעלה כי הנתבעת מוציאה כספים רבים על מסעדות. לטענתה, הוציאה סכומים גבוהים בחדשים בהם היה אביה על ערש

דווי, שכן כדי לשמח אותו, סעדה עימו בכל פעם בה יצא מבית החולים (עמ' 49 ש' 10-1).

הנתבעת העידה כי שילמה לבא כוחה 30,000 ₪ - 40,000 ₪ כתשלום ראשוני. בהמשך מכרה את הדירה ובהפרש השתמשה כדי לשלם לעורך הדין. (עמ' 41 ש' 13-7).

מודה כי נטלה הלוואה מובטחת במשכנתא בגובה 200,000 ₪ כדי לממן שכ"ט (עמ' 51 ש' 14-13). עצם הוצאתם של עשרות ואף מאות אלפי ₪ כשכ"ט עו"ד יש בהם כדי ללמד על מצבה הכלכלי היציב.

המסקנה היא כי אכן חל שינוי קיצוני לטובה במצבה של הנתבעת: בעת אישור ההסכם לא עבדה כלל וכאשר עבדה השתכרה 500 ₪ לכל היותר, בעוד שכיום עלתה הכנסתה עשרת מונים (מילולית) והיא עומדת על 5,030 ₪ לחודש.

21. צלע שלישית: האם הוכח שינוי קיצוני בצרכי הקטינה?

כאשר אושר ההסכם, למדה הקטינה בגן ילדים אשר עלותו 1,600 ₪ לחודש. ביום 1.9.11 עברה לגן עירוני אשר עלותו 150 ₪ לחודש ועוד 750 ₪ עבור צהרון (עמ' 51 ש' 4-1).

כיום, הינה תלמידת כיתה א' והוצאותיה עומדות על כ - 150 ₪ לחודש. מאליו מובן כי מדובר בירידה משמעותית ביותר בצרכי הקטינה.

טענות הנתבע בסיכומיה לפיה שינוי בעלות רכיב החינוך אינה עילה לשינוי גובה המזונות, נכונה היא כאשר מדובר בפערים מינוריים, שונים פני הדברים כאשר מדובר בהפרש כה גדול, וכאשר גובה התשלום ירד ב - 50% ולאחר מכן אף ב - 90%.

המסקנה היא כי אכן חל שינוי נסיבות קיצוני בכל הנוגע להוצאות הקטינה.

22. מסקנה ומשמעותה

המסקנה העולה מן הדברים הללו, היא כי חל שינוי קיצוני בכל אחת מצלעות המשולש:

הרעה קיצונית במצבו של התובע, הטבה קיצונית במצב הנתבעת וצמצום משמעותי בצרכי הקטינה. במצב דברים זה, מתקיים התנאי שנקבע בפסיקה המצדיק בחינת מחדש של גובה החיוב במזונות.

עיון במסמכים שהוגשו על ידי אם הקטינה, מעלה כי צרכי הקטינה הם כדלקמן:

(א) הוצאות אחזקת המדור :

ארנונה מים וביוב 780 ₪ לחדשיים, שהם 390 ₪ לחודש
ועד בית 220 ₪ לחודש,
גז 80 ₪ לחדשיים שהם 40 ₪ לחודש.
חשמל 275 ₪ לחודש
טלויזיה וכבלים - 300 ₪ לחודש
טלפון ואינטרנט - 85 ₪ לחודש
סה"כ: 1,050 ₪ לחודש.

הואיל ומדובר בקטינה אחת, חלקה היחסי הינו 1/3, היינו 350 ₪ לחודש.
מדור הקטינה סופק, כאמור, בכך שהאב העביד זכויותיו בדירה לנתבעת, אם הקטינה.

העובדה שאם הקטינה בחרה למכור הדירה תמורת 1,270,000 ₪ ורכשה דירה אחרת תחתיה תמורת 980,000 ₪ תוך נטילת משכנתא ל- 30 שנה אינה אמורה לשנות דבר.

(ב) הוצאות החינוך:

בסמוך למועד הגשת התביעה, עברה הקטינה לגן עירוני. האם טוענת כי עלותו היא 1,000 ₪ לחודש, בעוד האב טוען כי עלותו 690 ₪ לחודש, ואת חיובו יש להעמיד על מחצית.

עיון בקבלות מעלה כי התשלום החדשי לצהרון עומד על 750 ₪ לחודש; בעוד התשלום החדשי לגן עצמו לרבות סל תרבות וכד', עומד על 100 ₪ לחודש.

התוצאה היא כי מדובר בסכום של 850 ₪ לחודש.
טענת האב לפיה מדובר בעשרה חדשים בשנה אינה נכונה, הואיל ועל פי רב המסגרת פועלת לפחות חודש נוסף במתכונת של קייטנה.
התוצאה היא כי התשלום החדשי הממוצע עומד על כ- 800 ₪ לחודש.

על האב לשאת במחצית תשלום זה, היינו 400 ₪ לחודש.

ג) צרכי המחיה יועמדו על הרכיבים הבאים:

מזון: 800 ₪

ביגוד והנעלה: 300 ₪

בריאות: 50 ₪

נסיעות: 100 ₪

סה"כ: 1,250 ₪ לחודש.

הוצאות עבור בילויים וכד' ימומנו מקצבת הילדים מטעם המוסד לביטוח לאומי.

יוצא כי הסכום הכולל בגין צרכי המחיה, אחזקת המדור והחינוך עומד על 2,000 ₪ לחודש.

בנוסף, על האב לשאת במחצית הוצאות רפואיות חריגות והוצאות חינוך חריגות בכפוף להמצאת אסמכתא, כפי שיפורט בחלקו האופרטיבי של פסק הדין.

יצויין כי הסכום האמור משקף את צרכי הקטינה גם כאשר תתחיל לימודיה בית הספר, אף ללא צהרון. בהעדר צהרון יעלה גובה הוצאות המזון ובמסגרת בית הספר יהיו אף הוצאות לימוד השוטפות. הסכום הכולל, עדיין יעמוד על 2,000 ₪ לחודש.

תביעת האם לאכיפת הסדרי הראיה (תמ"ש 11-10-31837)

23. בהסכם נשוא התובענה נקבע כדלקמן:

האב רשאי לקבל הקטינה לביקורים בכל עת תוך תיאום המועדים מראש עם האם, ובהתחשב בפעילותה החברתית-חינוכית.

בהעדר הסכמה, יתקיימו המפגשים במועדים הבאים:

בכל שבוע בימים ב' ו- ד' מהשעה 17:00 ועד 20:00 או למחרת בבוקר, לבחירת האב;

אחת לשבועיים מיום ו' ועד מוצאי השבת ובמחצית חופשות וחגי ישראל, לסירוגין.

24. טענותיה העיקריות של אם הקטינה:

האם טוענת כי האב אינו מקיים המפגשים כסדרם :
מחד גיסא - אינו פוגש בקטינה בשבתות, כי אם באמצע השבוע בלבד.
בסיכומים הוסיפה טענה לפיה לעיתים שולח את הוריו של מנת לאסוף את
הקטינה ;
מאידך גיסא - מדי פעם מוציא את הקטינה מגן הילדים מבלי לעדכן את
האם, עניין בעטיו פנתה למשטרה.
בנוסף, מתנהל כלפיה וכלפי אימה באופן כוחני ואלים, עניין שגם בגינו פנתה
למשטרה.

לפיכך, עותרת לחייבו לקיים המפגשים במועד תוך קביעת סנקציות בגין
הפרתם ;
עוד עותרת למתן צו מניעה שיאסור עליו להגיע למפגשים שלא במועדים
שנקבעו ובימים אלה להורות על הרחקתו מבית האם ומגן הילדים של
הקטינה.

25. טענותיו העיקריות של אבי הקטינה:

בכתב ההגנה טען האב כי מקיים המפגשים כסדרם, אך בעניין הלינה נתקבל
בקושי מצד הקטינה, המבקשת לשוב לבית אימה. הואיל והינו שומר שבת
יודיע שלא יוכל להסיעה לבית אמה ביום שישי בלילה, ועל כן נמנע מכך.
בסיכומים טוען כי נמנע ממפגשים בשבתות הואיל ובשל מצבו הכלכלי אינו
עושה את השבת בביתו, כי אם בבית הוריו או בבית הורי רעייתו. לעומת
זאת, מלין את הקטינה בביתו בימות החול.

באשר לטענות האם לפיהם מוציא את הקטינה מהגן במקום לאסוף אותה
מביתה על דעת עצמו, טוען כי הדבר נעשה לאחר תיאום עם אם הקטינה,
באמצעות מסרונים (הודעות SMS). הפעם היחידה בה ביטל מפגש היתה
כאשר התחתן.

באשר לטענות האם לפיו מתנהג באליומות ובכוחנות, מכחיש זאת לחלוטין וטוען כי ביטלה תלונותיה במשטרה. טוען כי באחת מהפעמים אימה של התובעת היא שתקפה אותו בעוד הקטינה על זרועותיו ועל כן נאלץ הוא לפנות למשטרה.

לשיטתו, אין מדובר אלא ב "תביעת נגד" בשל התביעה לביטול הסכם שהוגשה מטעמו.

עוד טען כי על פי ההסכם המפגשים הינם זכות ולא חובה. בנוסף טוען כי אין כל מקום לסנקציות, הואיל והדבר עלול להגביר את המתח סביב עניין המפגשים, ואף אין כל צורך בצו מניעה.

26. הערכות גורמי המקצוע:

ביום 11/11/12 הוגש **סיכום הערכה של הילדה מטעם דר' א** אשר ציינה כי הקטינה שרויה במצוקה עקב הקונפליקט בין הוריה. לפיכך, יש לפעול להפסקת הסתה באם קיימת. לשם כך, המליצה על הדרכה שוטפת להורים וטיפול רגשי לקטינה.

נוכח המלצות הרופאה הצדדים הופנו הצדדים להדרכה הורית ואכן פעלו בהתאם.

במהלך בירור התובענה הוגשו מספר **תסקירים**. בדיווח האחרון מיום 3/11/13 משירותי הרווחה בנתיבות דווח כי האב מטופל במרכז לטיפול משפחתי. בתסקיר מתוארת מוטיבציה גבוהה ושיתוף פעולה מלא, הן בעצם קיום המפגשים והן ביציקת תוכן מתאים ומגוון למפגשים הללו.

27. סעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשנ"ס - 1962,

קובע כי בכל עניין הקשור לביצוע של הסכם הנוגע לקטין, מחוייב בית המשפט לפעול באופן שיקדם את טובת הקטין. מיותר לציין כי הסדרי הראיה ואופן אכיפתם, אף הם באים בכלל זה.

28. ההלכה הפסוקה קובעת כי אין מקום להטלת סנקציות - מחד וצוי מניעה

מאידך כאשר המפגשים מתקיימים כסדרם, שכן כלים קשים אלה עלולים אף ליצור קושי ומתח, וזאת לרעת הקטין. הדבר אף עלול ליצור "תמריץ שלילי" בעקבותיו יבקש ההורה המשמורן להערים קשיים על הסדרי הראיה

על מנת שיוכל "לזכות" בפיצוי הכספי בגין העדר קיום המפגשים. כשר נוכח בית המשפט כי המפגשים מתקיימים כסדרם, אל לא לפגוע באיזון העדין שנוצר.

ר' תמ"ש 3426/02 ס.י. נ' ס.א. (נבו) מיום 29.8.07 לעניין השיקולים בהטלת סנקציות.

29. בעניין שלפנינו, מעדויות הצדדים עולה כי ענין המפגשים התייצב:

האב העיד כי פוגש בקטינה פעמיים בשבוע, בימים שני ורביעי באופן עקבי ומסודר, כאשר בחלק מן הפעמים, אף לנה ביתו. (עמ' 31 ש' 1-24). עדותו זו לא נסתרה ואף עולה בקנה אחד עם דיווחי העו"ס. האם טוענת כי מאפשרת קיום מלוא המפגשים, אך הלכה למעשה מספר מפגשים התבטלו בעבר בשל התנהגות האם. כיום, כאשר שני ההורים הם בוגרי הדרכה הודית, התייצב המצב, באופן הפועל לטובת הקטינה.

משהגיעה הספינה המיטלטלת של המפגשים בין האב לקטינה אל חוף מבטחים, נראה כי אין כל טעם לשלחה פעם נוספת אל הים הסוער של סנקציות וצוי מניעה, אשר רק יכבידו על התקשורת בין ההורים.

המסקנה היא יש להותיר המפגשים בין האב לבין הקטינה במתכונת הנוכחית.

סוף דבר, התוצאה היא כדלקמן:

א. התביעה לביטול ההסכם - נדחית.

ב. התביעה להפחתת המזונות מתקבלת ועל כן ישלם האב כדלקמן:

1. האב ישלם למזונות ביתו הקטינה סכום של 2,000 ₪ לחודש, ביום ה - 1 לכל חודש קלנדרי, ישירות לידי אם הקטינה או לחשבון הבנק שעליו תורה.

2. בנוסף, יישא במחצית הוצאות בריאות חריגות, שאינן ממומנות במסגרת הביטוח של קופת החולים, וזאת בכפוף לדרישת רופא המשפחה, אישור קופת החולים על כך שהשירות אינו מסופק על ידה ו/או אינו ממומן במסגרת הביטוח השוטף והצגת הצעת מחיר. כל אלה יוצגו לאב במכתב אשר יומצא לידיו במסירה כדין (קרי: אישור מסירה). ככל שלאב השגות, ישיב על המכתב תוך 10 ימים. היה ולא יעשה כן, ייראו אותו כמי שמסכים לאמור, ואז יהיה עליו להעביר מחצית התשלום, תוך אותם 10 ימים.

3. עוד בנוסף, יישא במחצית הוצאות חינוך חריגות, שאינן ממומנות על ידי בית הספר, והנעשות על פי המלצת הצוות החינוכי בבית הספר. לשם כך, על האם להמציא לאב במסירה כדין מכתב אחיו תצורף דרישת הצוות החינוכי וכן הצעת מחיר. ככל שלאב השגות, ישיב על המכתב תוך 10 ימים. היה ולא יעשה כן, ייראו אותו כמי שמסכים לאמור, ואז יהיה עליו להעביר מחצית התשלום, תוך אותם 10 ימים.

5. בעתיד, ככל שתימצא הקטינה בצהרון, כי אז לא יחוייב האב בחוגים ובקייטנות.

במידה ולא תימצא הקטינה בצהרון, כי אז יממן האב מעלות חוג עירוני ומחצית מחזור אחד של קייטנה בחופשת הקיץ, על פי תעריף קייטנה עירונית.

6. הסכומים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן שבסיסו מדד חודש 2/2011 (בהתאם להסכם) ויעודכנו אחת לשלושה חודשים ללא הפרשי הצמדה למפרע.

סכום שלא ישולם במועדו ישא גם ריבית, מיום החיוב ועד ליום התשלום בפועל.

9. קצבת הילדים מן המוסד לביטוח לאומי וכן כל קצבה אחרת המשולמת בגין הקטינה תשולם לידי האם בנוסף לסכום המזונות, מן הטעם האמור בגוף פהדין.

10. אשר לתשלום דמי המזונות בפועל: ככל ששולמו המזונות ביתר, יקוזז מן התשלום החדשי סכום של 250 ₪ לחודש.

11. התשלום יבוצע בגין התקופה שמיום 1.9.11 ועד שתגיע הקטינה לגיל 18 או עד אשר תסיים לימודיה בבית הספר התיכון, לפי המאוחר. ממועד זה ועד לתום השירות הצבאי ו/או הלאומי ו/או עד הגיעה לגיל 20, לפי המאוחר, יישא האב בשליש מהתשלום בו חוייב קודם לכן.

ג. **התביעה לאכיפת הסכם - מתקבלת, באופן שבו המפגשים בין האב לבין הקטינה יתקיימו בכל יום שני ורביעי, מהשעה 17:00 ועד 20:00. אחת לשבועיים תלון הקטינה בבית האב ביום רביעי והוא יסיענה לבית הספר ביום חמישי בבוקר.**

ככל שתתעורר מחלוקת, יפנו הצדדים לעו"ס לסדרי דין המוסמכת לשנות עניין זה, ודין המלצותיה כדין החלטה של בית המשפט, לפי סעי' 19 ו - 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשי"ט - 1962.

ד. **הואיל והתביעות נתקבלו בחלקן ונדחו בחלקן, אינני עושה צו להוצאות.**

טרם נעילה, ובפתחה של שנת השמיטה הבאה עלינו לטובה, כשבע שנים לאחר הולדת הקטינה, מן הראוי כי ההורים ישכילו לשמוט מאחוריהם את משקעי העבר ולפרוס סוכת שלום מעל לראשה של ביתם המשותפת.

המזכירות מתבקשת לסרוק פסק דין זה לשלוש התובענות שבכותרת ולסגרן. בנוסף, על המזכירות להמציא פסק הדין ב"כ הצדדים ולעו"ס.

ניתן היום, י"ג תשרי תשע"ה, 07 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים.